

תעסוקת חרדים

מגמות והשלכות

ניצה (קלינר) קסיר

הפורום לגיוון בתעסוקה

מרכז מפת"ח אשדוד

18.11.2015

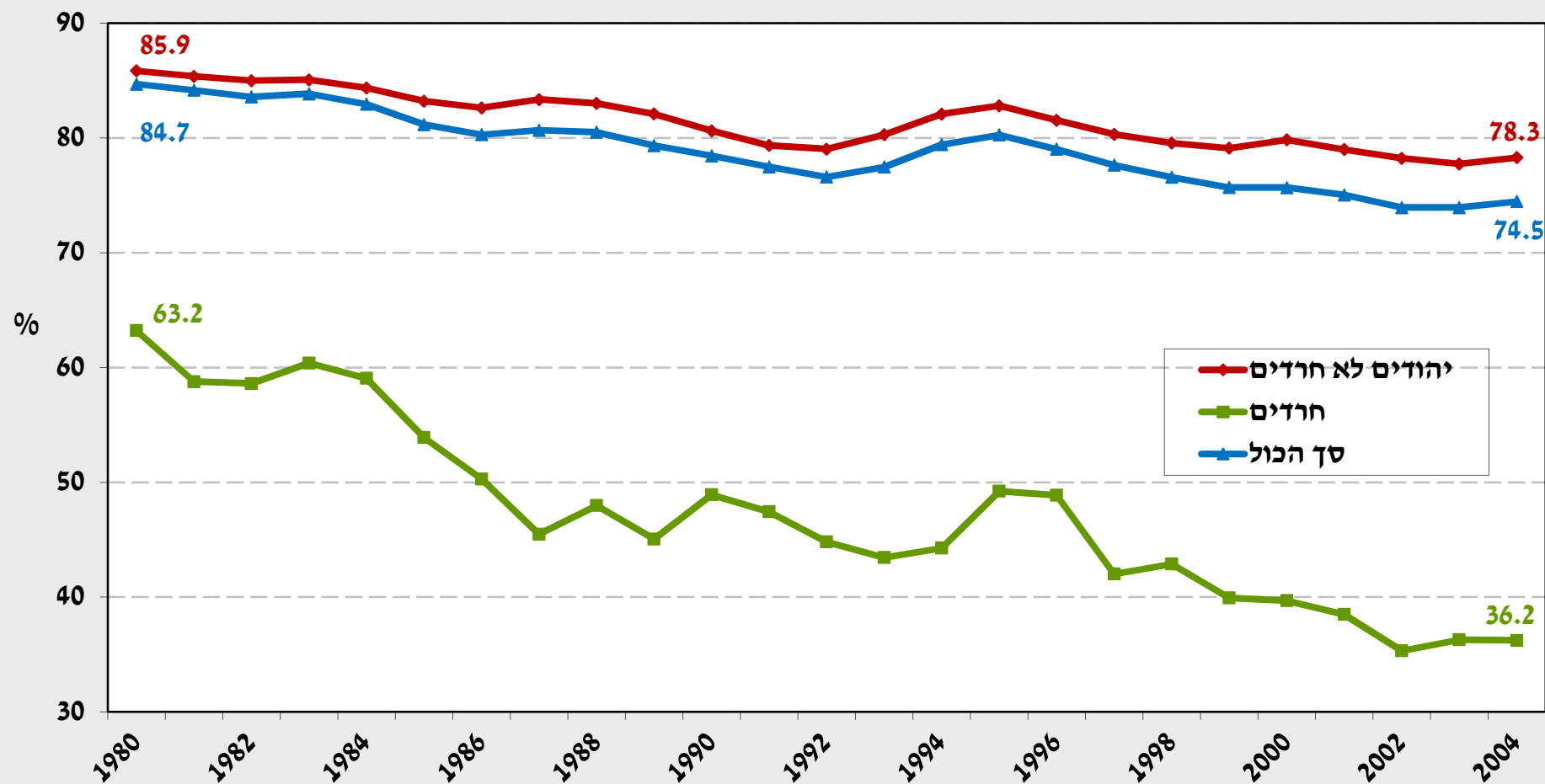

מגמות מרכזיות בתעסוקת חרדים

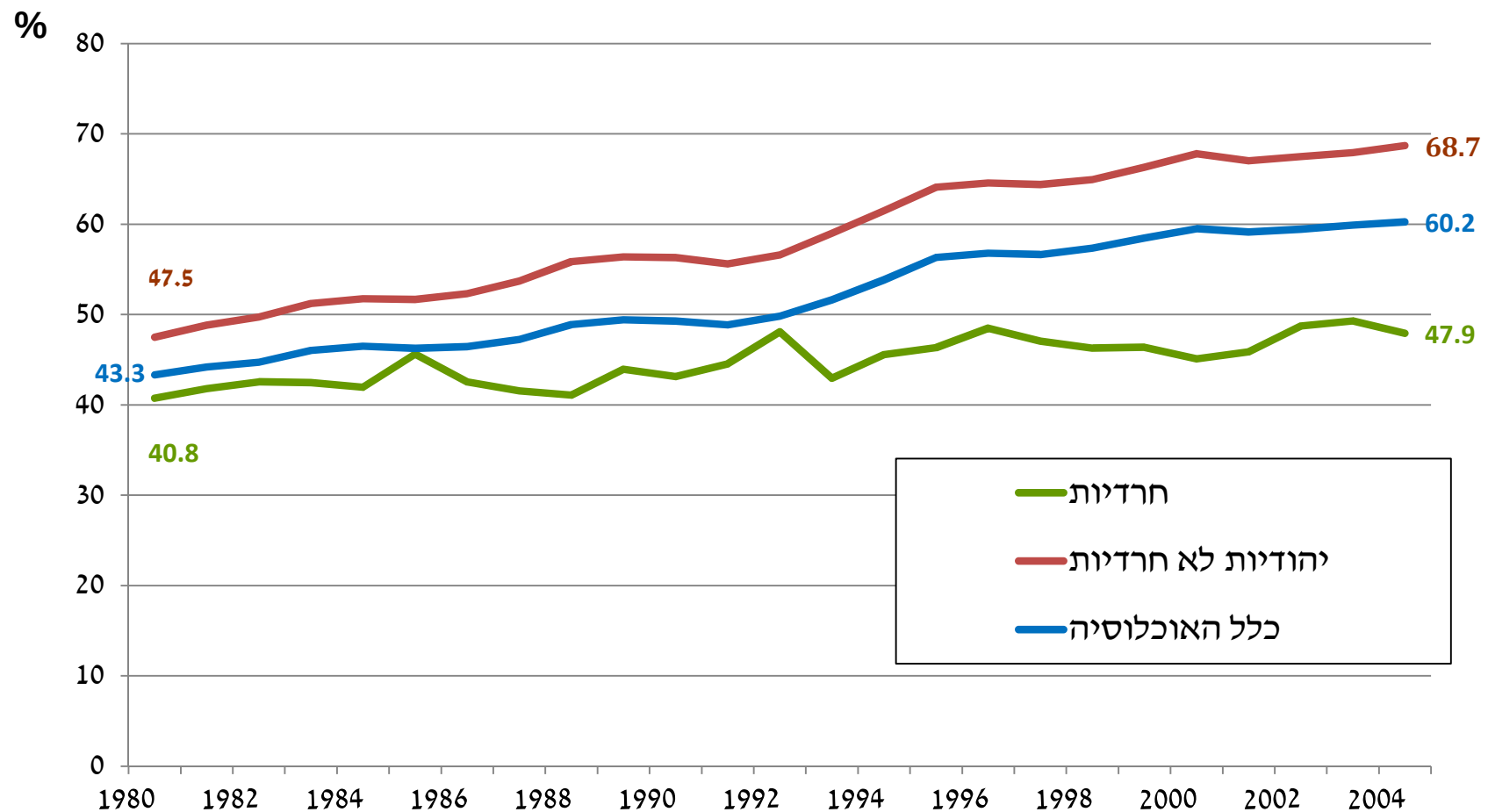
עד תחילת שנות האלפיים

שיעור תעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה, גברים 25-64

מקור: סקרי כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

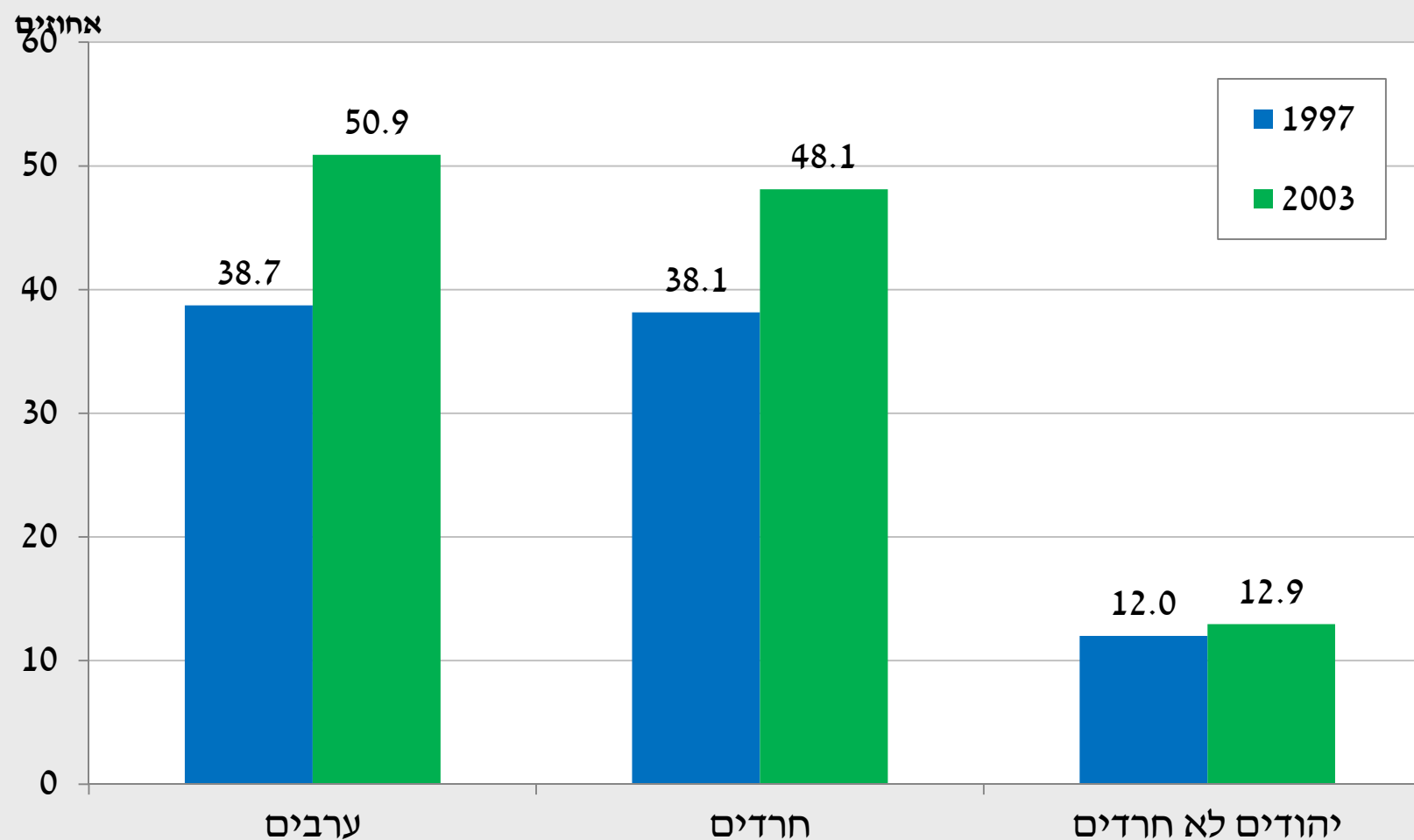
שיעורי תעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה, נשים 25-64

השלכות

תחולת העוני היחסי (נפשות) לפי קבוצות אוכלוסייה 1997 ו-2003

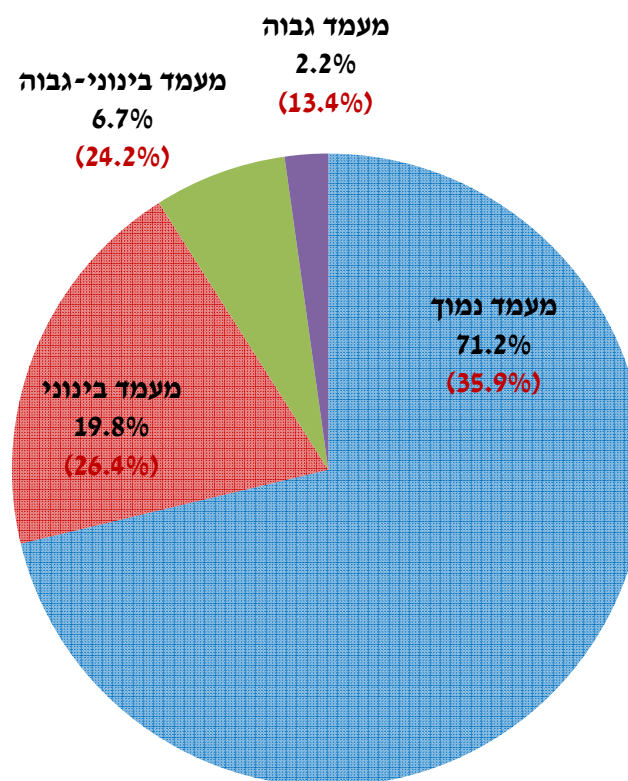
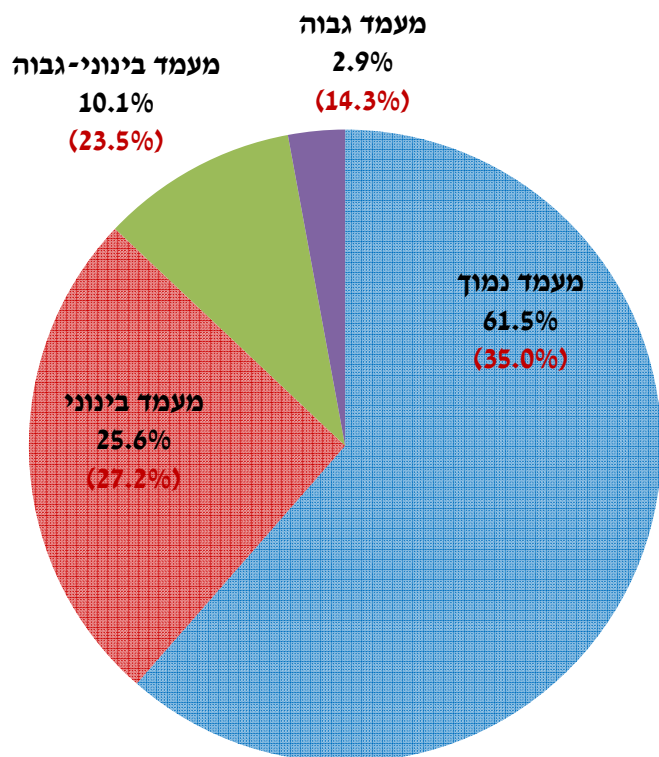
מקור: סקרי הכנסות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

המגזר החרדי: חלוקה למעמדות כלכליים

(בהשוואה לכלל האוכלוסייה)

1997

2003

חלוקה לפי משקי בית בגילאים שמעל 25

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל

מעמד הביניים:

הגדרה מקובלת

- **מעמד הביניים:** קבוצת האוכלוסייה הכוללת את משקי הבית שהכנסתם גבוהה מ-75 אחוזים מההכנסה החציונית (לנפש סטנדרטית), ונמוכה מ-125 אחוזים מההכנסה החציונית.
- **המעמד הבינוני-גבוה** כולל את משקי הבית שהכנסתם גבוהה מ-125 אחוזים מההכנסה החציונית ונמוכה מ-200 אחוזים מההכנסה החציונית.

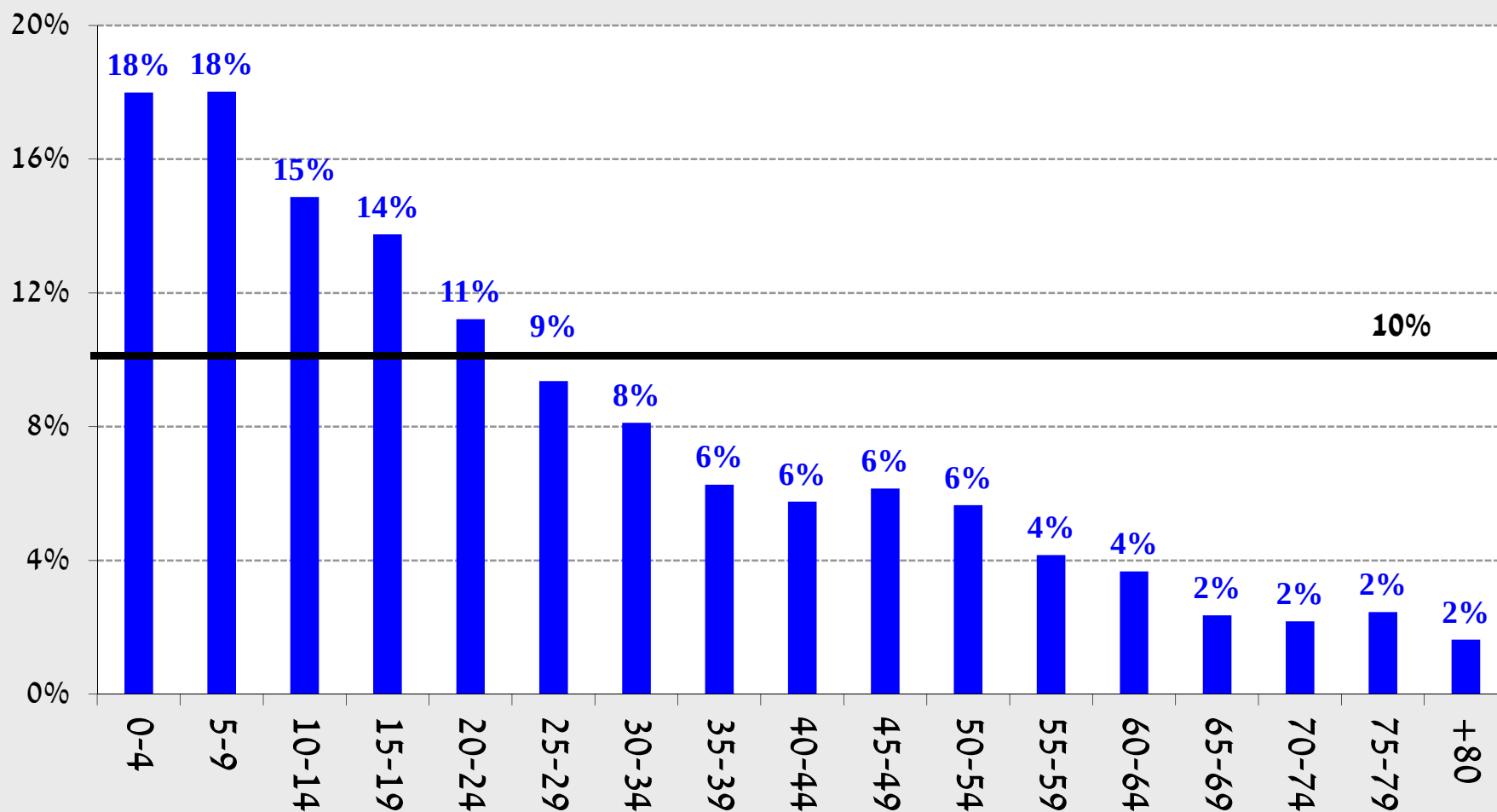
השלכות על החברה בכללותה

- נטל כלכלי על שאר האוכלוסייה הצריכה לממן אותם
- אי מיצוי פוטנציאל הצמיחה

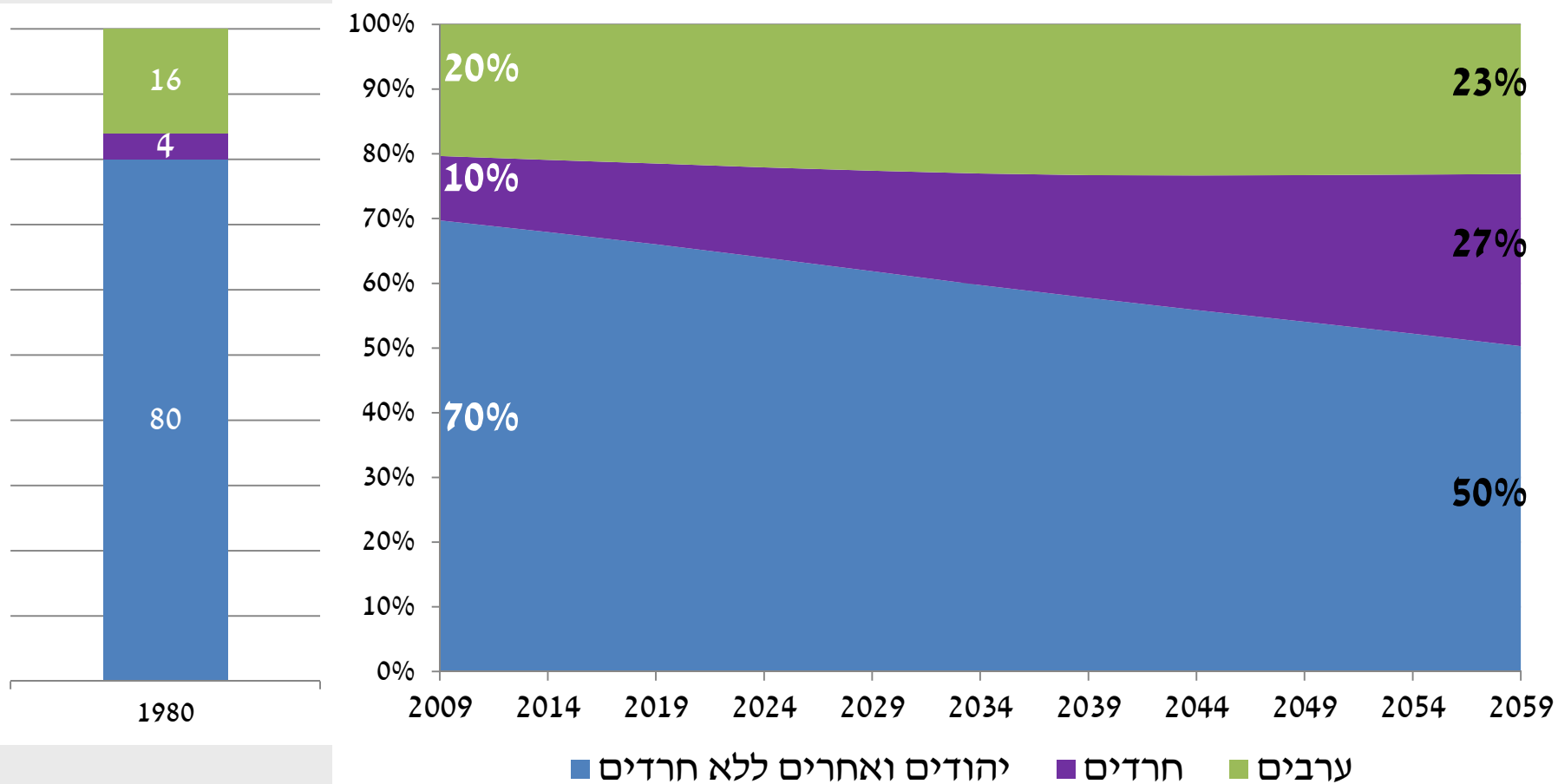
הדמוגרפיה והשלכותיה

אחוז החרדים מסך האוכלוסייה (2009)

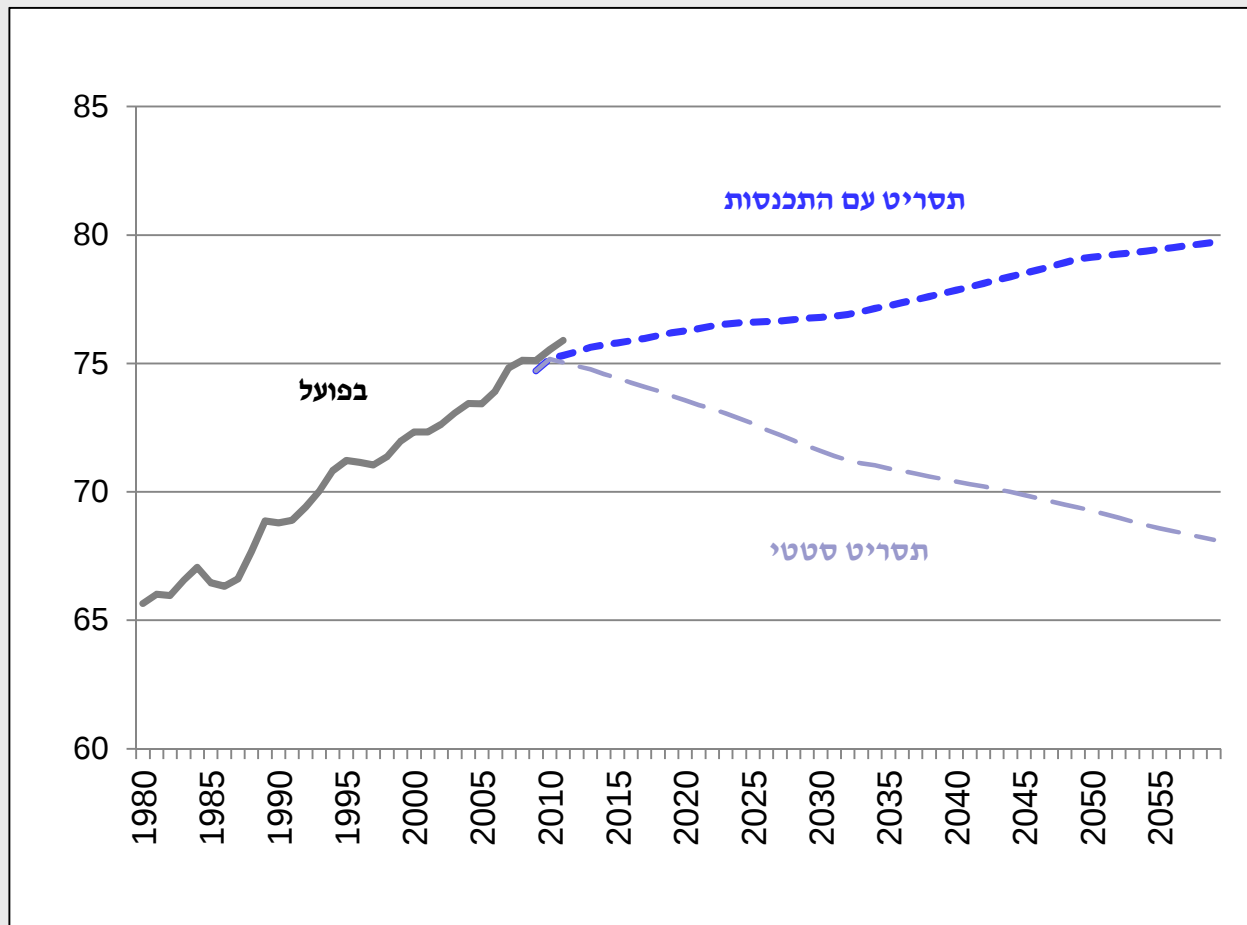
מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תחזית אוכלוסייה (כל הגילאים)

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (התחזית הבינונית).

שיעורי ההשתתפות בגילאי העבודה העיקריים

- **תסריט סטטי – אין**
התכנסות של שיעורי
ההשתתפות של
המגזר הערבי
והחרדי.
- **תסריט עם התכנסות**
– התכנסות (איטית
וחלקית) של שיעורי
ההשתתפות של
החברה הערבית
והחרדית, לשיעורי
ההשתתפות של
החברה היהודית הלא
חרדית.

הדמוגרפיה - אתגרים לצמיחה

- האוכלוסייה בגיל העבודה צפויה לגדול ב-1.1% לשנה בשנים הקרובות (לעומת 2.2% בשנים האחרונות)
- האוכלוסייה ששעורי התעסוקה שלה גבוהים צפויה לגדול בשיעור נמוך עוד יותר
- צפוי לגרוע 1.3 נקודות אחוז מקצב הצמיחה השנתי ←
- **גובר הצורך בשילוב אוכלוסיות בתעסוקה, ובפרט:**
 - **חרדים (גברים)**
 - **ערבים**
 - **מבוגרים**
- חשוב ליצור תנאים שיתרמו לעליית ההון האנושי והפרייון, כך שגידול בשיעורי התעסוקה יתרום לצמיחה ולהעלאת רמת החיים

מדיניות בשנות האלפיים

מדיניות

מרווחה לתעסוקה

- קיצוץ קצבאות
- צעדים אקטיביים לעידוד תעסוקה (כמרכזי ויסקונסין, וכהפעלת מס הכנסה שלילי לקראת סוף העשור)

**בנוסף, בתחילת שנות האלפים בשל השפל בעולם ובישראל
קטנו התמיכות בתלמידי הישיבות**

יעדי תעסוקה לשנת 2020

	יעד 2020	מצב בפועל 2008	
	63%	39.5%	גברים חרדים 64-25
	63%	57.6%	נשים חרדיות 64-25
	83.3%	77.8%	יהודים לא- חרדים 64-25

יעדי תעסוקה לשנת 2020

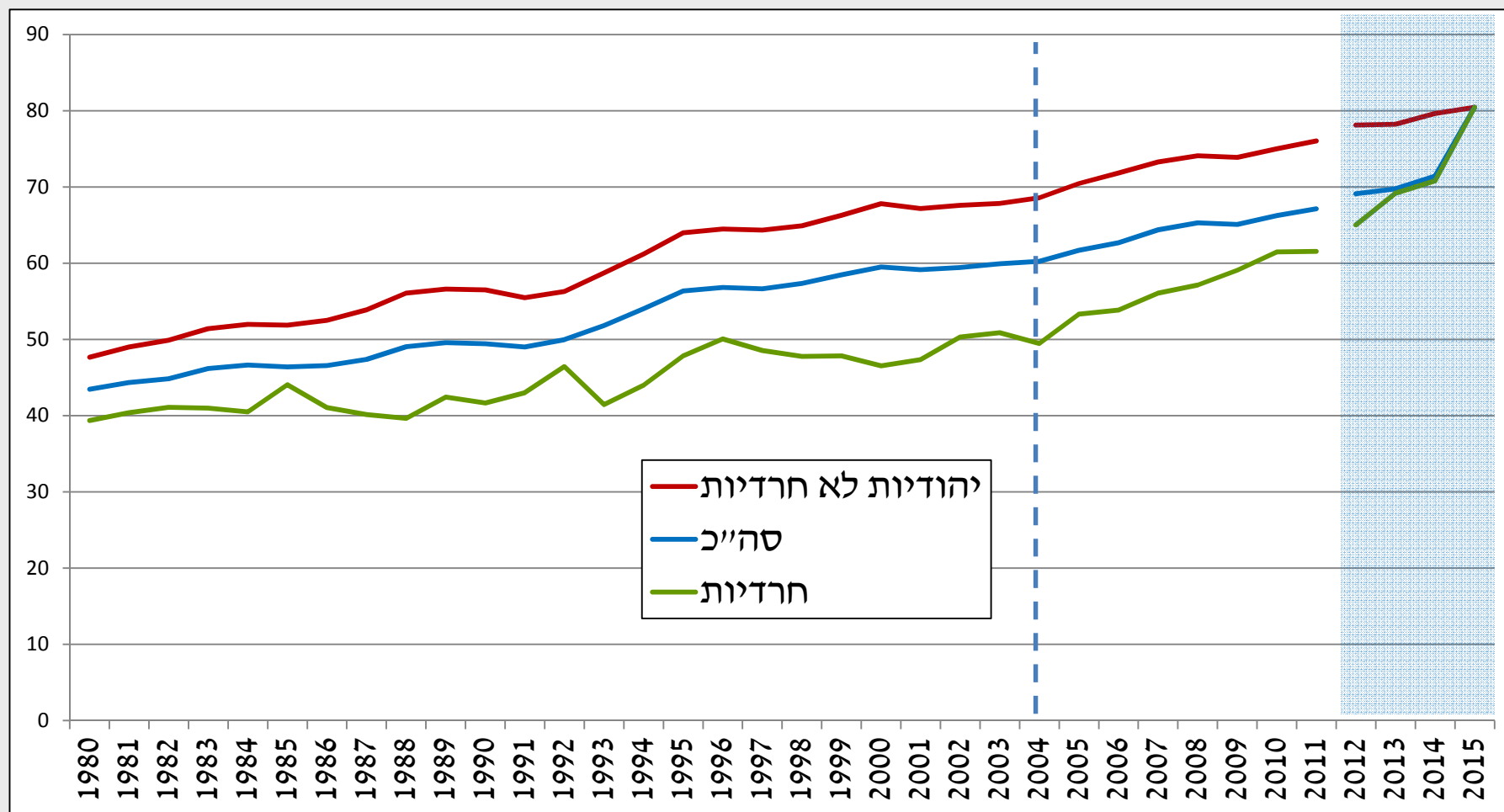
התרחבות התעסוקה הנדרשת בהתאם ל יעד (שיעורי שינוי)	יעד 2020	מצב בפועל 2008	
59.5%	63%	39.5%	גברים חרדים 64-25
9.4%	63%	57.6%	נשים חרדיות 64-25
7.1%	83.3%	77.8%	יהודים לא- חרדים 64-25

ההשתלבות בתעסוקה של המגזר החרדי

מהמחצית השנייה של שנות האלפיים

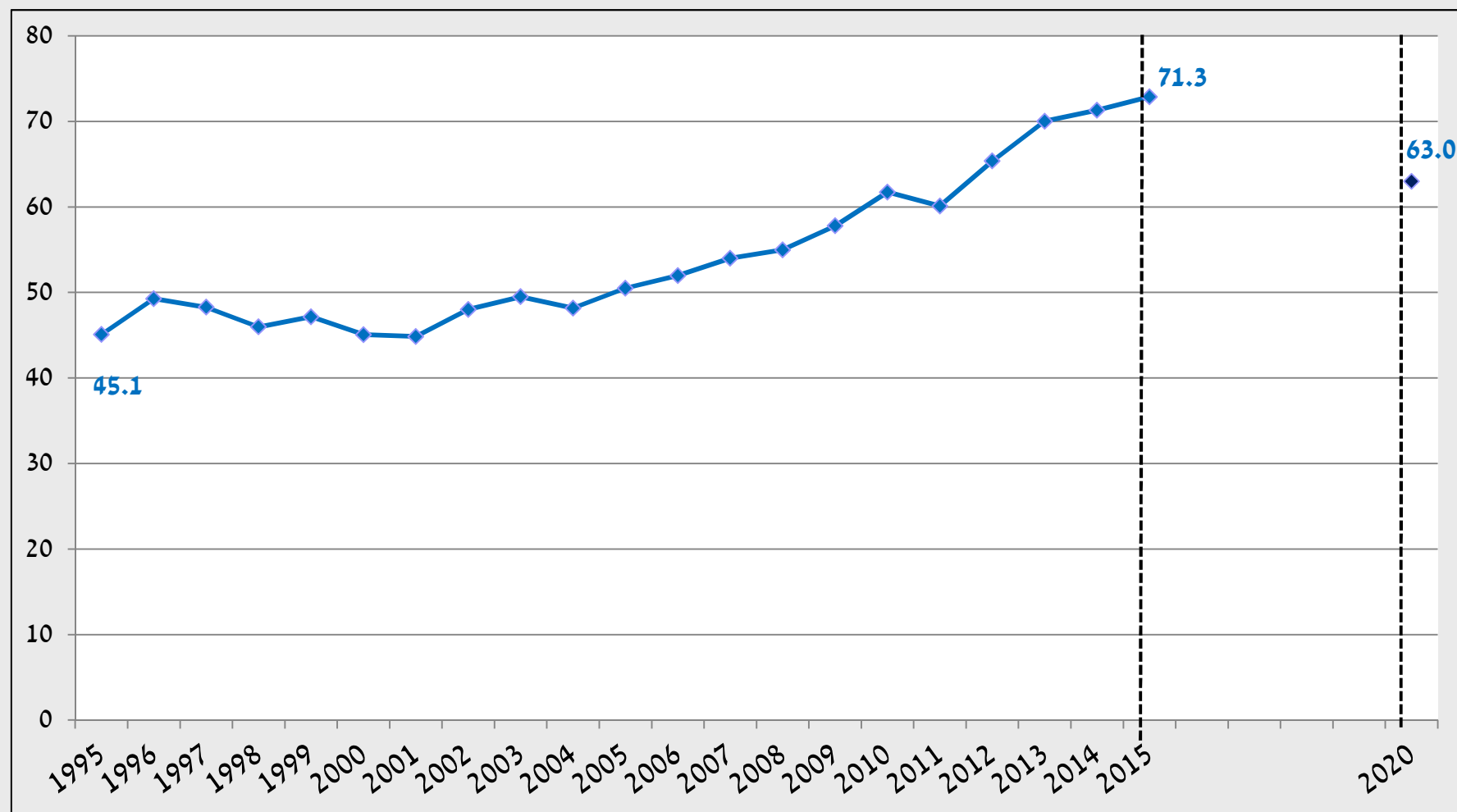
שיעורי תעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה, נשים 25-64¹

¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזרחית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית. הנתונים הרבעוניים זמניים ועלולים להשתנות.
מקור: 1980-1994 - עיבודי בנק ישראל, 1995-2014 - סקרי כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הנתונים ל-2015 הינם ממוצע של שלושת הרבעונים.

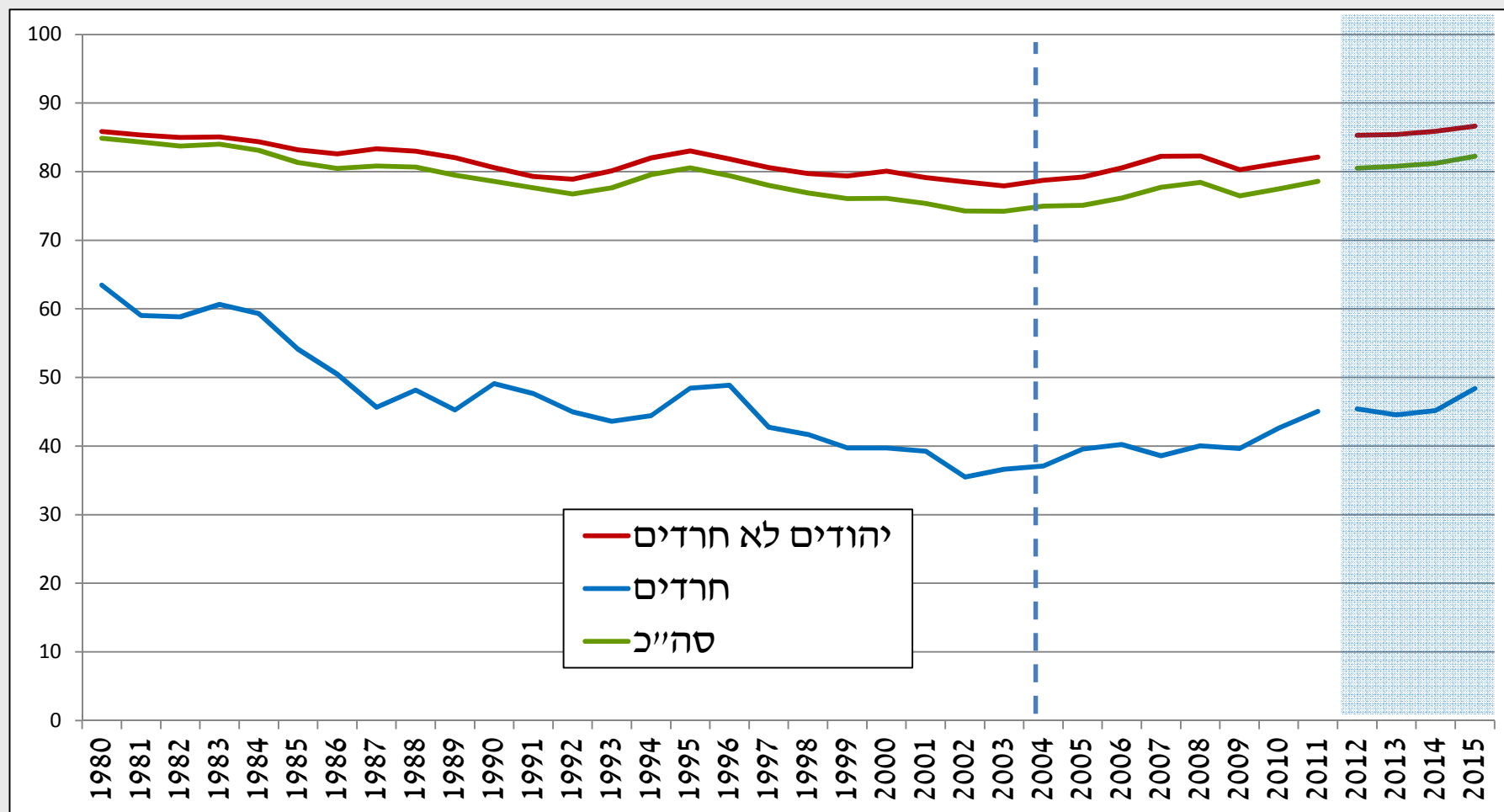
הדרך אל היעד – יעדי משנה בתעסוקה

גילאי 25 – 64, נשים חרדיות¹

¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזורית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית
מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. יעדי התעסוקה מתוך דו"ח הועדה לבחינת מדיניות תעסוקה (נתוני 2015 הם ממוצע של שלושת הרבעונים הראשונים).

שיעורי תעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה, גברים 25-64¹

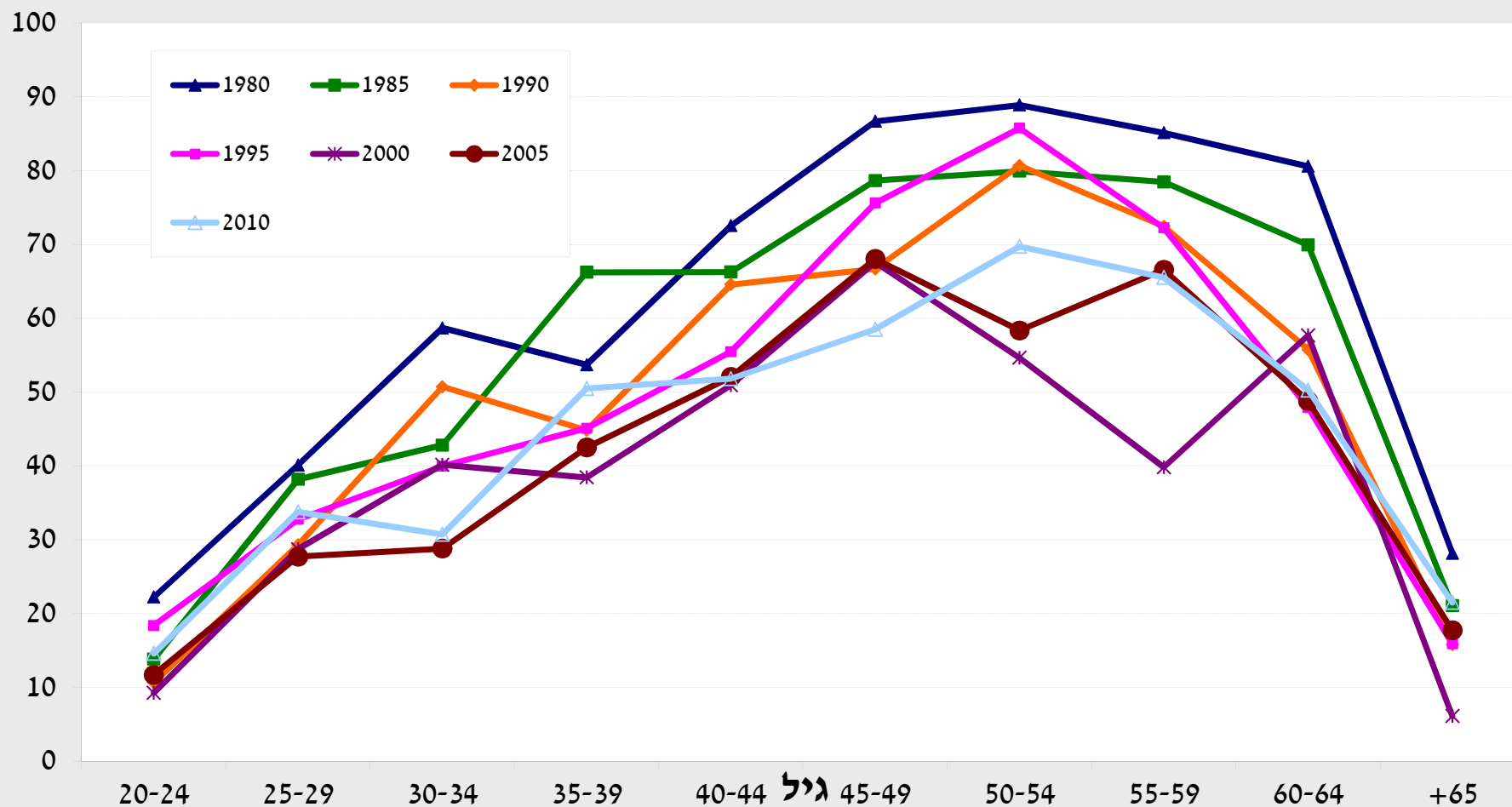
¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזרחית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית. הנתונים הרבעוניים זמניים ועלולים להשתנות.
מקור: 1980-1994 - עיבודי בנק ישראל, 1995-2014 - סקרי כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הנתונים ל-2015 הינם ממוצע של שלושת הרבעונים.

התרחבות מספר המועסקים, גברים גילאי 25-64

(שיעורי שינוי, אחוזים)

יהודים לא חרדים (ממוצע שנתי)	חרדים (ממוצע שנתי)	יהודים לא חרדים (מצטבר)	חרדים (מצטבר)	
2.4	7.6	17	73	2011-2004
1.4	5.2	7	30	2011-2007
2.5	10.7	5	22	2011-2009

שיעורי השתתפות לפי גיל – גברים חרדים

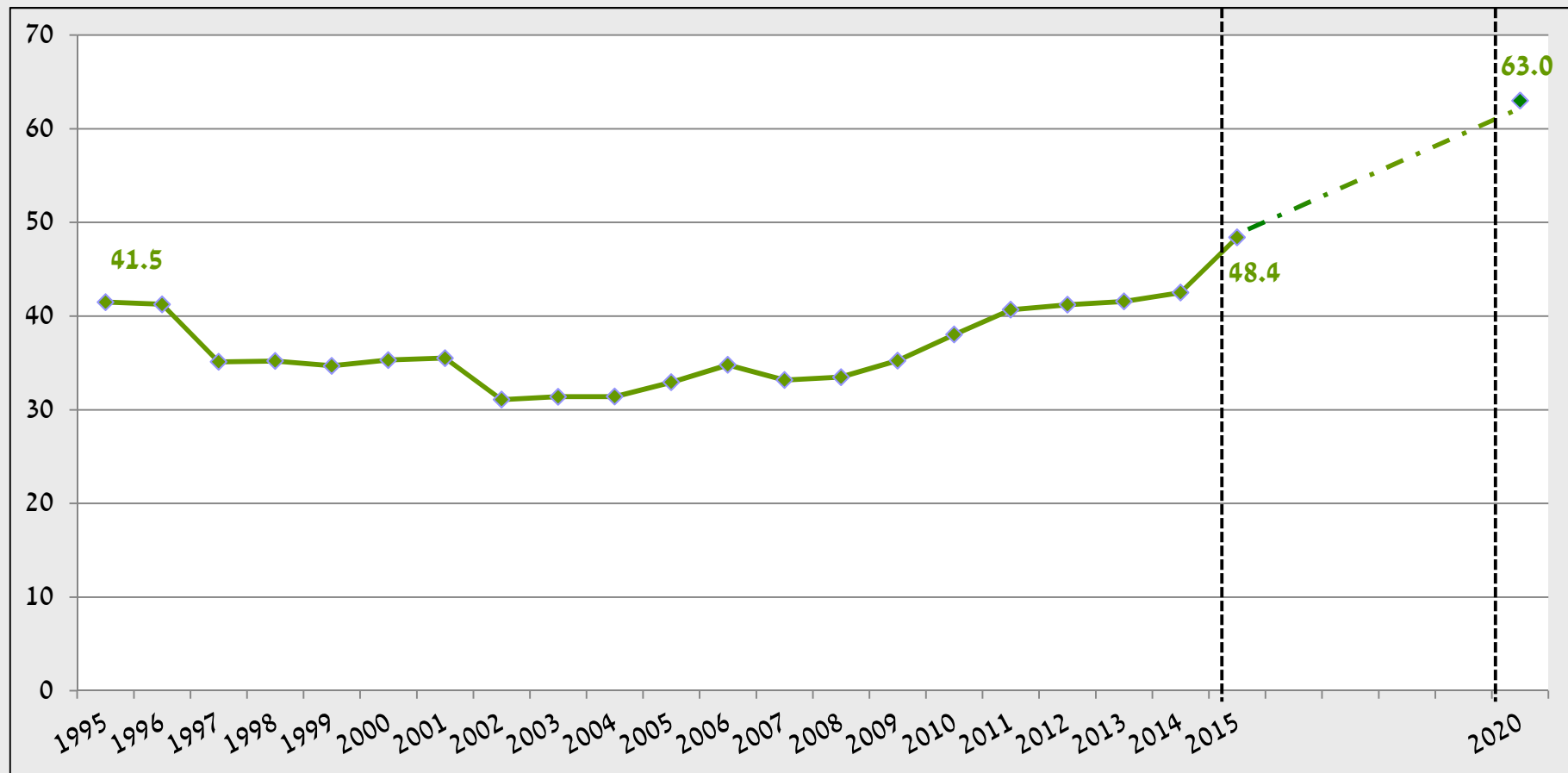

האם הכול טוב?

- שיעורי התעסוקה של הגברים החרדים עדיין נמוכים, גם בהשוואה לעבר
- בשנתיים האחרונות נבלמה המגמה של התרחבות תעסוקת הגברים החרדים
- הדרך להשגת היעד בקרב הגברים החרדים עדיין ארוכה

הדרך אל היעד – יעדי משנה בתעסוקה

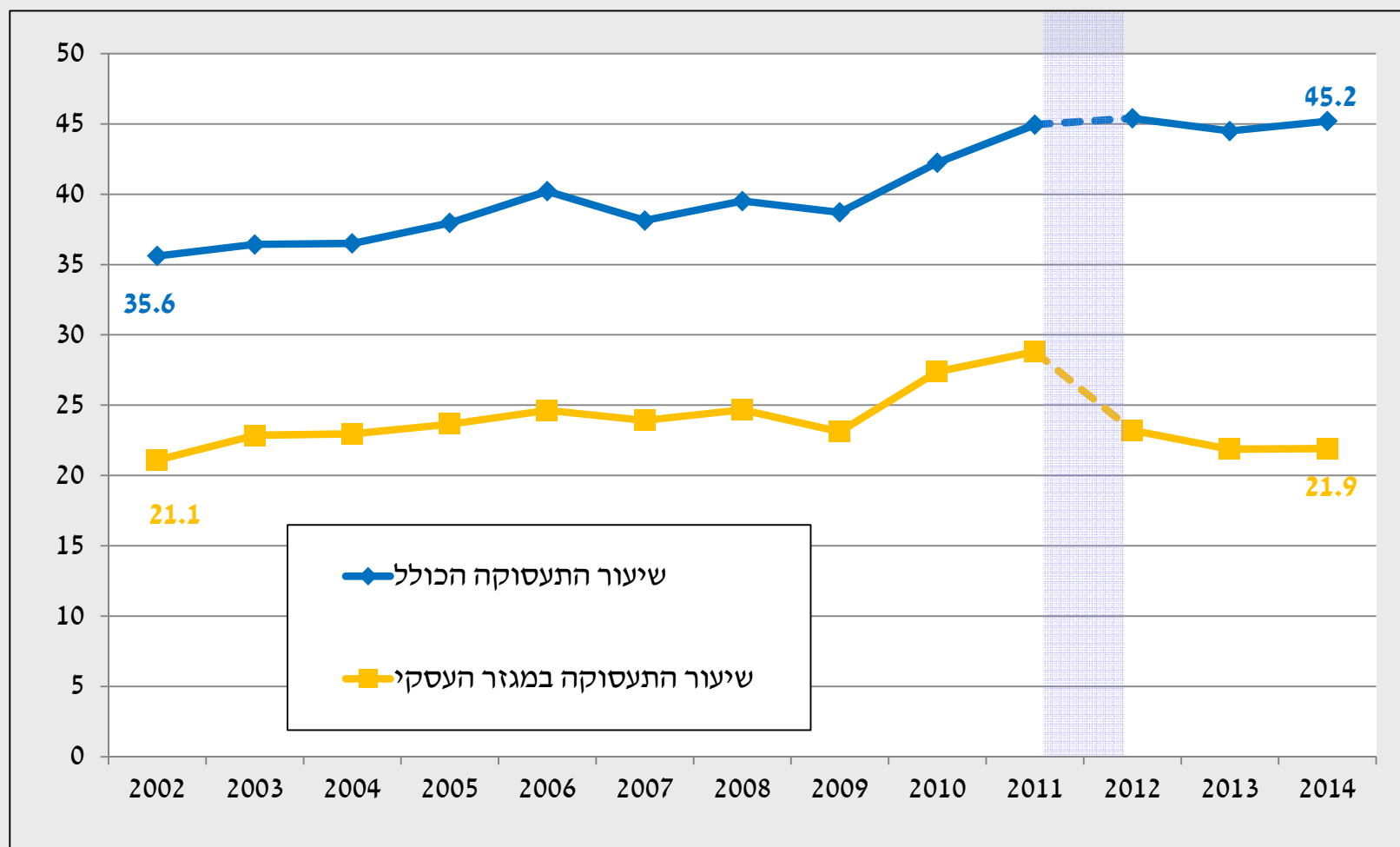
גילאי 25 – 64, גברים חרדים¹

¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזורית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית
מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. יעדי התעסוקה מתוך דו"ח הועדה לבחינת מדיניות תעסוקה (נתוני 2015 הם ממוצע של שלושת הרבעונים הראשונים).

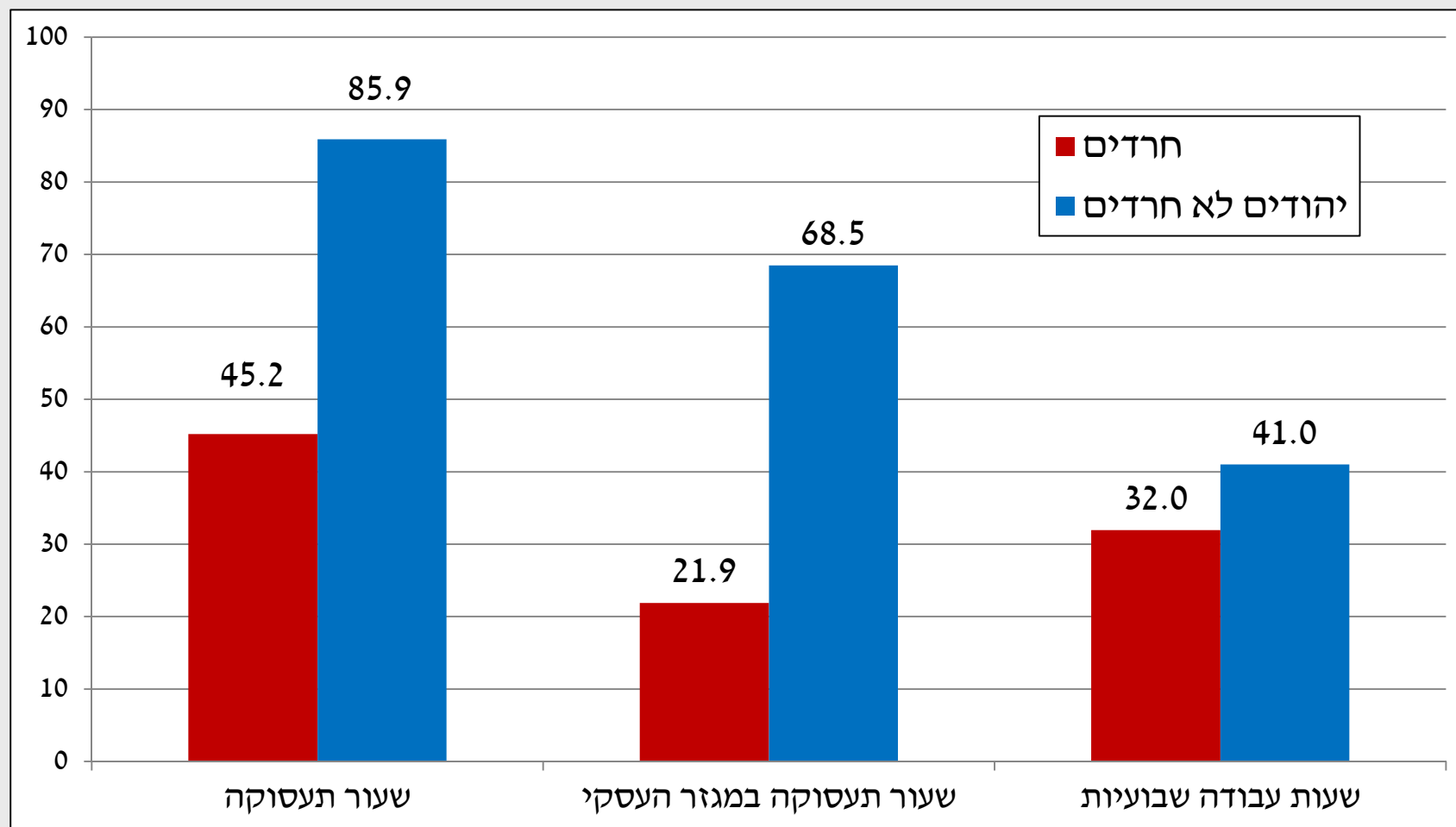
שיעור התעסוקה הכללי ובמגזר העסקי של גברים

חודשים 2002-2014 (גילאי 25-64)¹

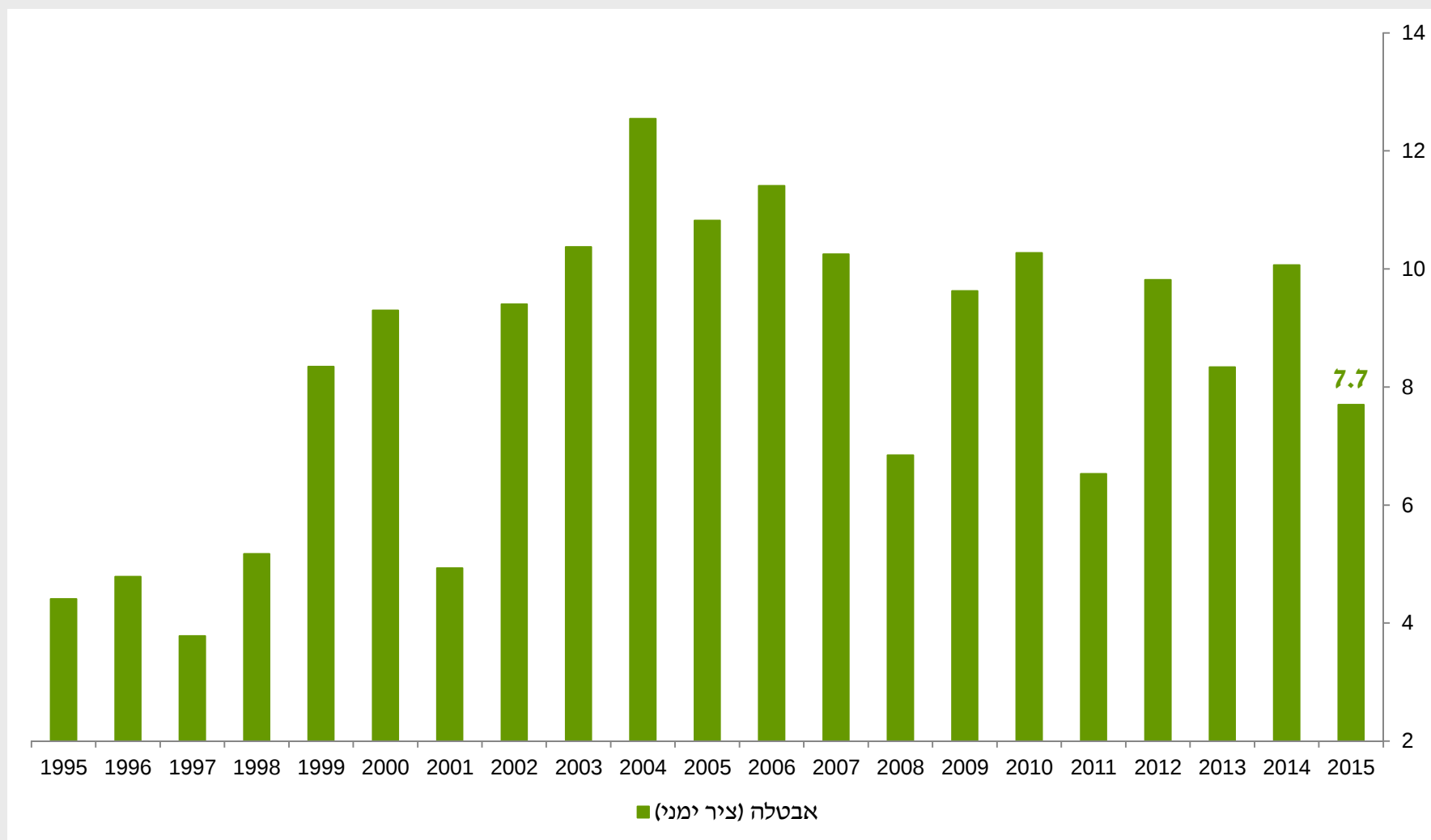
¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזרחית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית.
מקור: סקרי כוח אדם, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

שיעורי התעסוקה הכללי ובמגזר העסקי, ושעות עבודה שבועיות של גברים יהודים, 2014 (גילאי 25-64)

שיעורי אבטלה גברים חרדים, גילאי 25-64

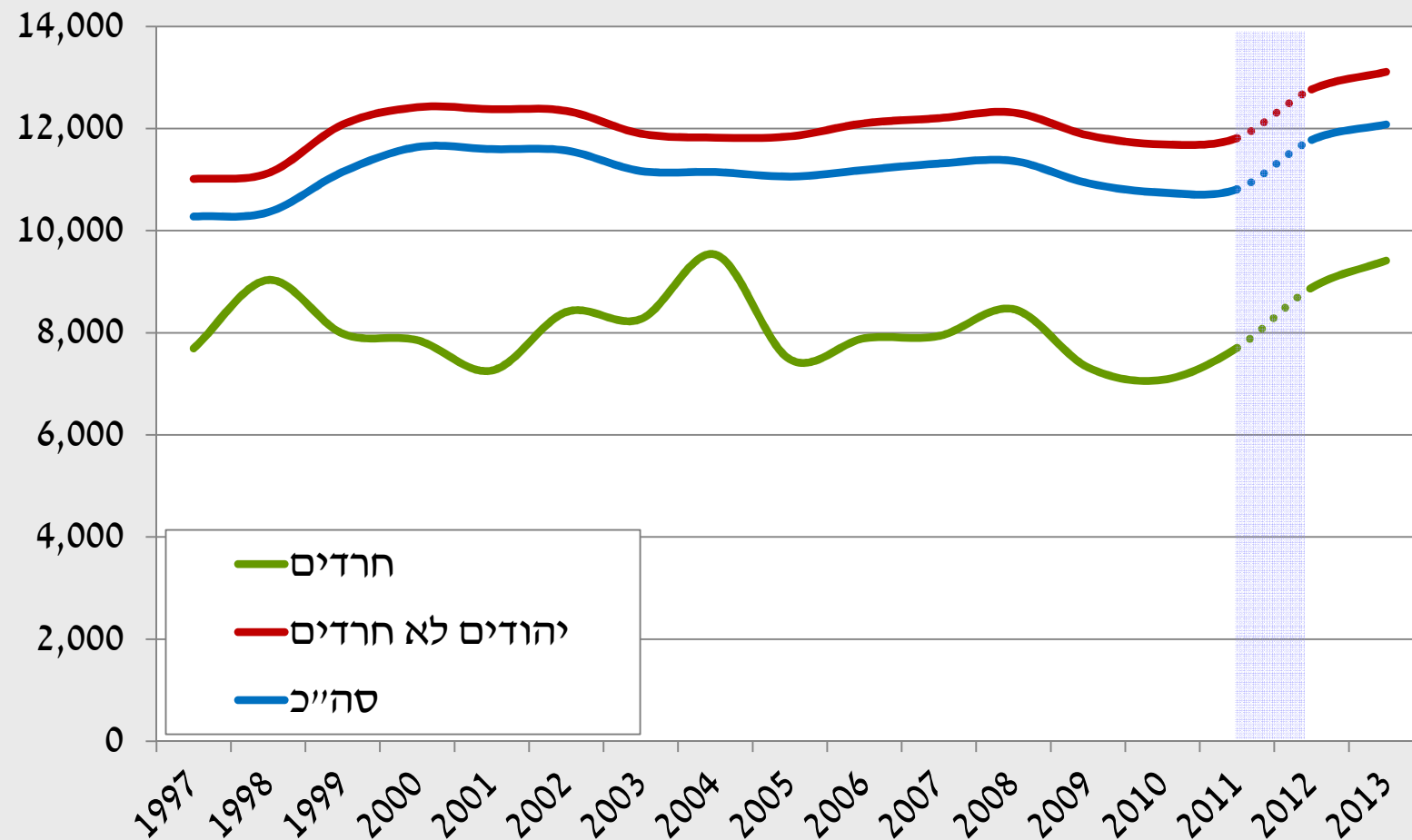
¹1995-2013

¹בסדרה יש שבר שכן שונו הגדרות התעסוקה בין שנת 2011 ל-2012, מתעסוקה אזרחית לתעסוקה הכוללת גם תעסוקה צבאית.
מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הכנסה ממוצעת מעבודה שכירה – גברים 25-64

2013-1997 (מחירי 2013)

מקור: סקרי הכנסות וסקרי הוצאות משקי בית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל
בשנת 2012 ישנו שבר בסדרה עקב מעבר מסקר הכנסות לסקר הוצאות.

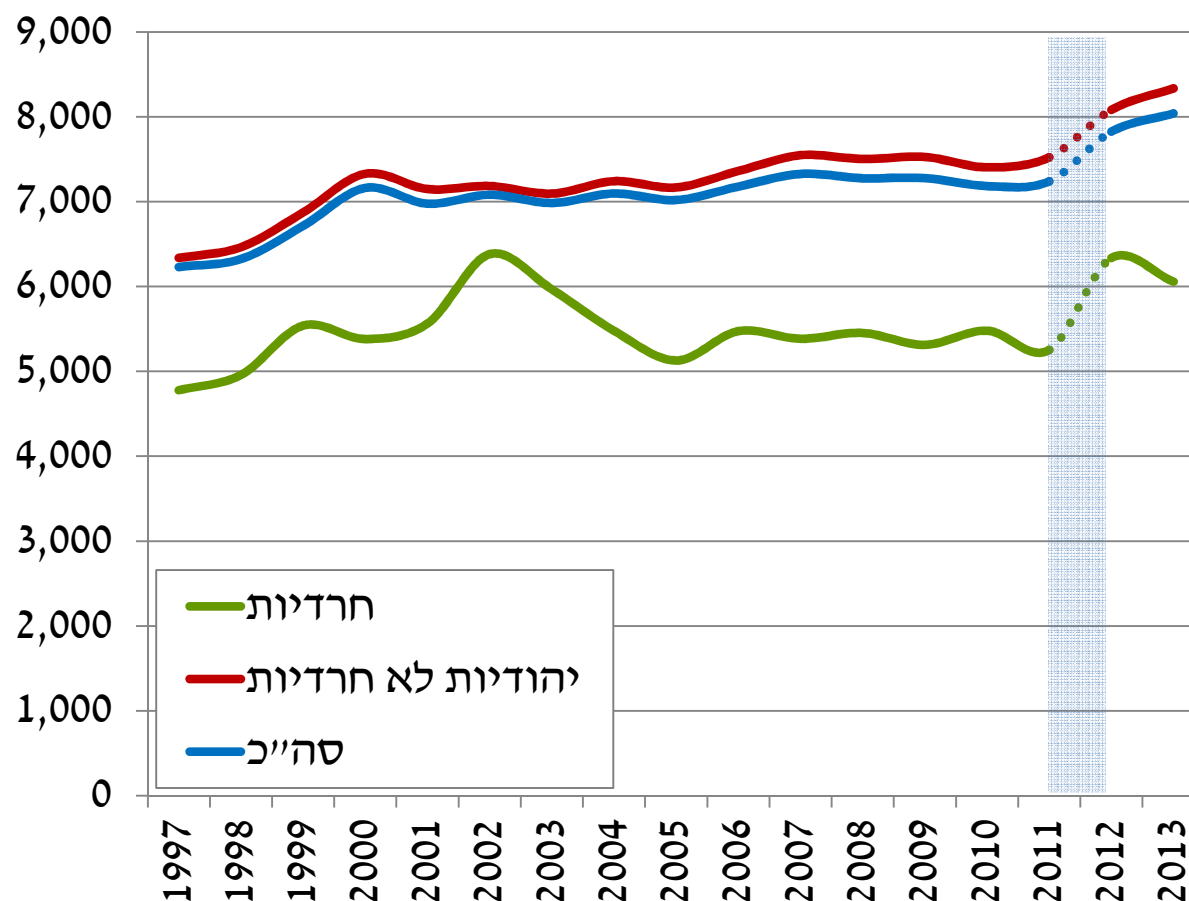
הכנסה ממוצעת מעבודה שכירה – נשים 25-64

1997-2013 (מחירי 2013)

שעות עבודה שבועיות	
30	נשים חרדיות
38	נשים יהודיות לא-חרדיות

השכר לשעת עבודה של נשים
חרדיות דומה לזה של נשים
יהודיות לא חרדיות

מקור: סקרי הכנסות וסקרי הוצאות משקי בית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל
בשנת 2012 ישנו שבר בסדרה עקב מעבר מסקר הכנסות לסקר הוצאות.

סיכום

- השתלבות הגברים החרדים בשוק העבודה חלקית, והצטמצמה עד תחילת שנות האלפיים
- בתחילת שנות האלפיים בשל השפל בעולם ובישראל קטנו התמיכות בתלמידי הישיבות וצומצמו תשלומי ההעברה
- חל שינוי מה בתפיסה של המגזר לגבי הצורך ביציאה לעבודה לצד לימודי קודש
- הופעלו תכניות שונות, חלקן בשילוב גורמים מהמגזר ותוך התחשבות בצרכיהם
- מתחילת שנות האלפיים גבר השילוב של החרדים בשוק העבודה
- נבלמה מגמת גידול התעסוקה בקרב הגברים בשנתיים האחרונות [ונרשמה ירידה במספר הסטודנטים]
- העבודה לא הושלמה

סיכום - מדיניות

■ **אתגרים לעתיד** – השלכות של יישום ההסכמים
הקואליציוניים

צעדים אקטיביים נדרשים

- **נדרש המשך פעילות לעידוד יציאה לעבודה והקטנת התמריץ לאי-עבודה**: הרחבת מענק עבודה (מס הכנסה שלילי); הפעלת תכנית החומש בשילוב מקיף של המעסיקים, הקמת ישיבות הסדר חרדיות
- **הקניית ארגז כלים, כלימודי ליבה (בשילוב עם הרבנים); מסלולי הכשרה והשמה**
- **שיפור תדמית העובד החרדי**

תודה על ההקשבה

